

מסע בעקבות ספרו של ד"ר מרדכי נאור "יום שישי הגדול"

בית בן-גוריון, שד' בן-גוריון 17, תל-אביב
טל. 03-5221010 | info@bg-house.org
www.bg-house.org

© כל הזכויות שמורות לבית בן-גוריון

אין לתרגם, להעתיק, לשכפל לצלם או להפיץ בשום צורה או אמצעי
בלי רשות מפורשת מבעל הזכויות

כתיבה וייעוץ מדעי: ד"ר מרדכי נאור

אוצר ומנהל אמנותי: יובל סער

ניהול פרויקט: חני הרמולין

צוות בית בן-גוריון

עיצוב: יעל קשלס

איורים: פייר קליינהאוז, עובדיה בנישו, סשה זילברמן,
אלון ברייאר, יהלי זיו, עינת צרפתי, הילה נועם

יום שישי הגדול יומן גרפי

"יום שישי הגדול" הוא יום שישי, ה' באייר תש"ח (14.5.1948), היום שבו קמה מדינת ישראל. קדמו לו יומיים דרמטיים, ימים רביעי וחמישי, 12 ו-13 במאי, שכפי שהגדיר אותם הסופר ס. יזהר היו "הרגע שלפני פרוץ המדינה".

שלושת הימים האלה, ובמיוחד יום שישי, מתוארים בצורה בלתי שגרתית, באמצעות יומן גרפי, מעשה ידיהם ואמנותם של שבעה מאיירים, הנמנים על מיטב הדור הצעיר של המאיירים בישראל. ביד אמן ובסגנון צעיר ועכשווי, המאיירים מחזירים אותנו אל הדרמות בביתו של בן-גוריון, אל חדר הישיבות של מנהלת העם, אך גם לושינגטון ולמקומות אחרים.

לרגל יום העצמאות ה־70 של ישראל האירועים ההיסטוריים קמים לתחייה מבין הדפים המאוירים, ובאים לידי ביטוי בשורת מבטים ברוח קלילה ואוהבת על חדר הלידה של המדינה, שעוד מעט יהיו לה שם ומקום במשפחת העמים.

היומן הגרפי מתבסס על ספרו של ד"ר מרדכי נאור, "יום שישי הגדול" (ספריית יהודה דקל, 2014).

ישיבת מנהלת העם

יום ד', 12.5.1948

פייר קליינהאוז

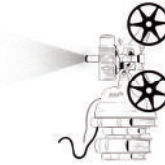

ישיבת תדרוך אצל נשיא ארה"ב,

הארי ס. טרומן

יום ד', 12.5.1948

עובדיה בנישו

כניעת יפו

יום ה', 13.5.1948

סשה זילברמן

מכינים את האולם במוזיאון תל-אביב

לטקס הכרזת המדינה

יום ה', 13.5.1948

אלון ברייאר

ליל השימורים של בן-גוריון

אור ליום ו', 14.5.1948

יהלי זיו

האם תהיה פלישה כל ערבית

עם תום המנדט הבריטי?

יום ו', 14.5.1948

עינת צרפתי

חלום דורות שהתגשם.

טקס הקמת המדינה

יום ו', 14.5.1948

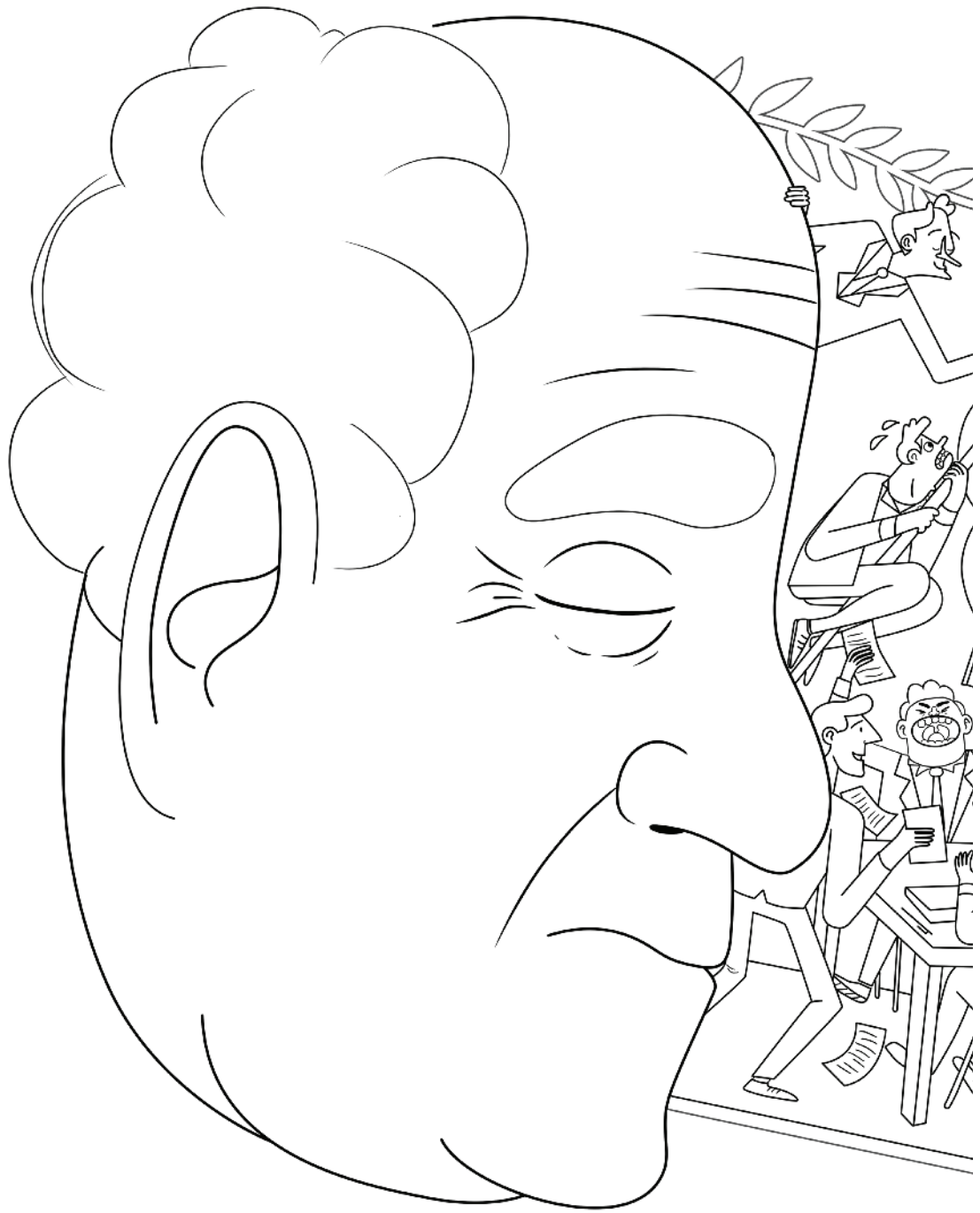
הילה נועם

ישיבת מנהלת העם

יום ד', 12.5.1948

ישיבה דרמטית שבה הוטל על 10 חברי מנהלת העם להחליט
אם מקימים את המדינה ביום שישי הקרוב, או דוחים את
ההקמה בשל לחץ אמריקאי. בן-גוריון מטיל את כל כובד משקלו
וקובע: "עבשיו או לעולם לא!". מחליטים בחיוב.

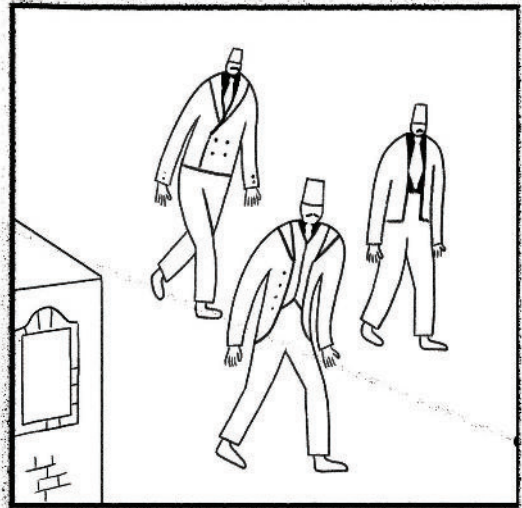
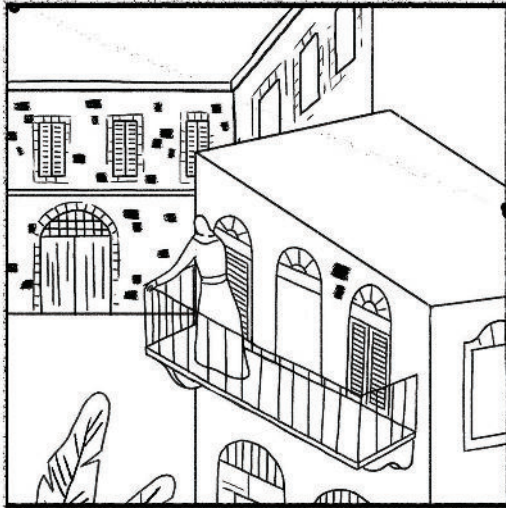
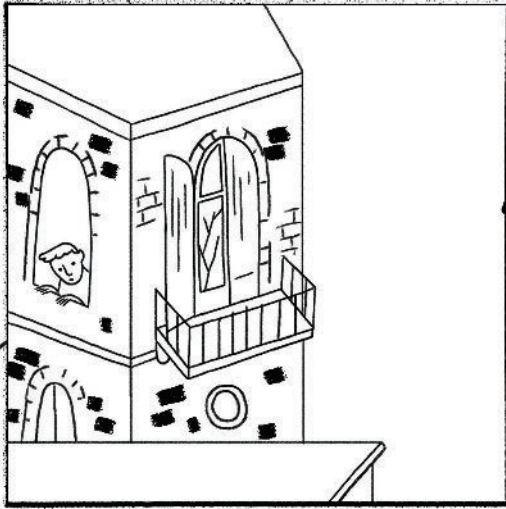
**ישיבת תדרוך אצל נשיא ארה"ב,
הארי ס. טרומן**

יום ד', 12.5.1948

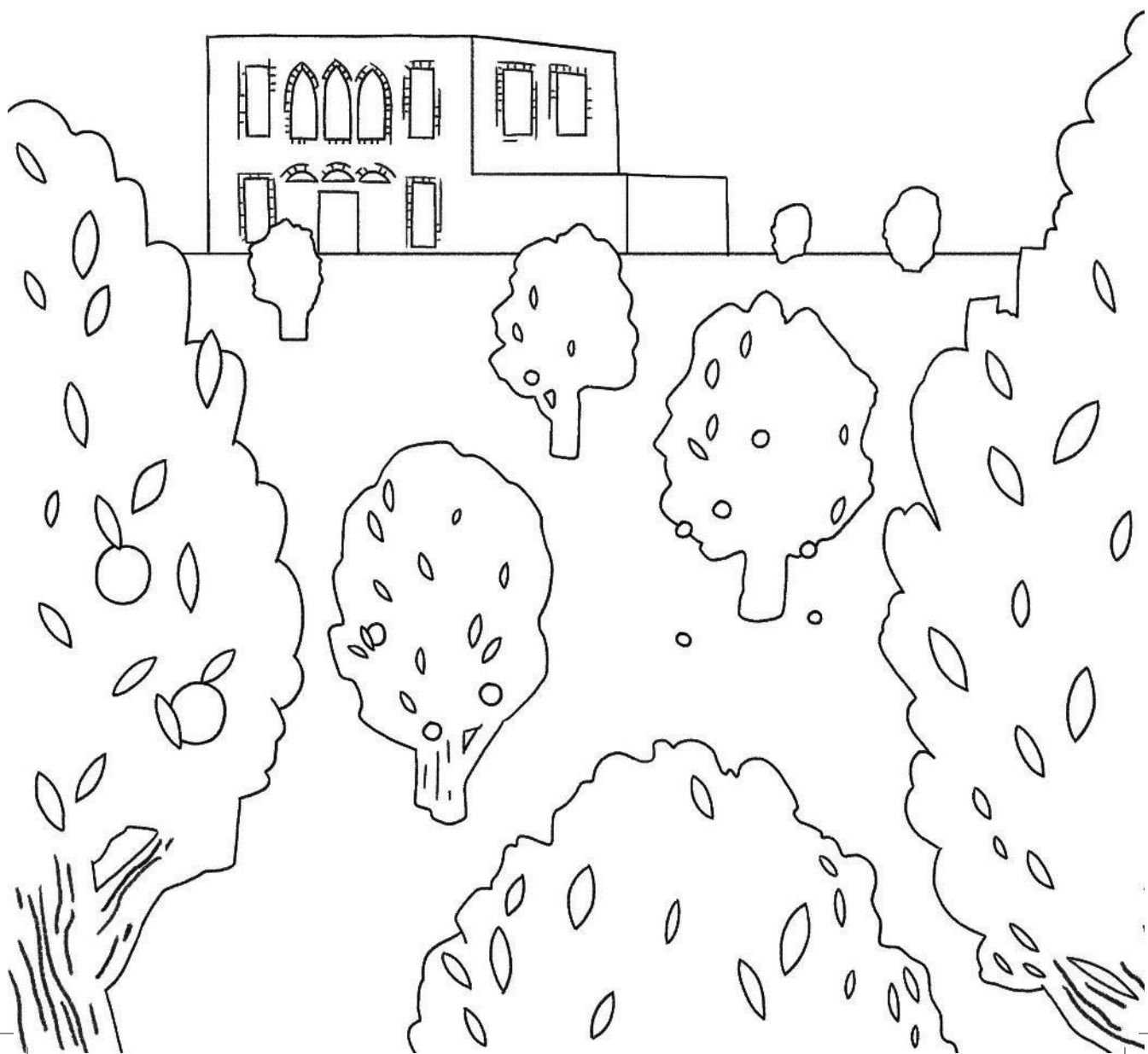

נשיא ארה"ב, טרומן, מכנס את יועציו הבכירים, ובראשם את שר החוץ ג'ורג' מרשל, כדי להחליט אם ארה"ב תכיר בישראל במקרה שתוכרז העצמאות. מרשל מתנגד ויוצא נגד הנשיא, שלדעתו "זומם" להכיר במדינה היהודית הנולדת.

אירוע דרמטי בקורות מלחמת העצמאות. משלחת של ערביי יפו מגיעה לבית מפקד ה"הגנה" בתל אביב, כדי לחתום על כתב הכניעה, לאחר שהוברר לראשי יפו שדבר לא יצילם מכיבוש יהודי. הדבר קורה יום אחד לפני הקמת המדינה.

המעצב אוטה וליש וצוותו מקבלים ביום ה' את ההנחיה להכין תוך 24 שעות את האולם הגדול של מוזיאון תל אביב בבית דיזנגוף לטקס ההכרזה. הם מסירים תמונות, שמים אחרות, בונים במה, גוררים כיסאות מבתי קפה, משיגים דגל גדול ותמונה של הרצל ושוכרים שטיח. וליש גם רוכש נייר קלף מתאים לכתובת מגילת העצמאות.

ליל השימורים של בן-גוריון

אור ליום ו', 14.5.1948

משעה 2 אחר חצות בן-גוריון עוסק בכל הפנים הרבות של הקמת המדינה וניהול המלחמה. הוא מקבל את בשורת האיום על הטבח בכפר עציון. ישיבת מטכ"ל ה"הגנה" נערכת בביתו. הוא מלטש את הנוסח האחרון של מגילת העצמאות.

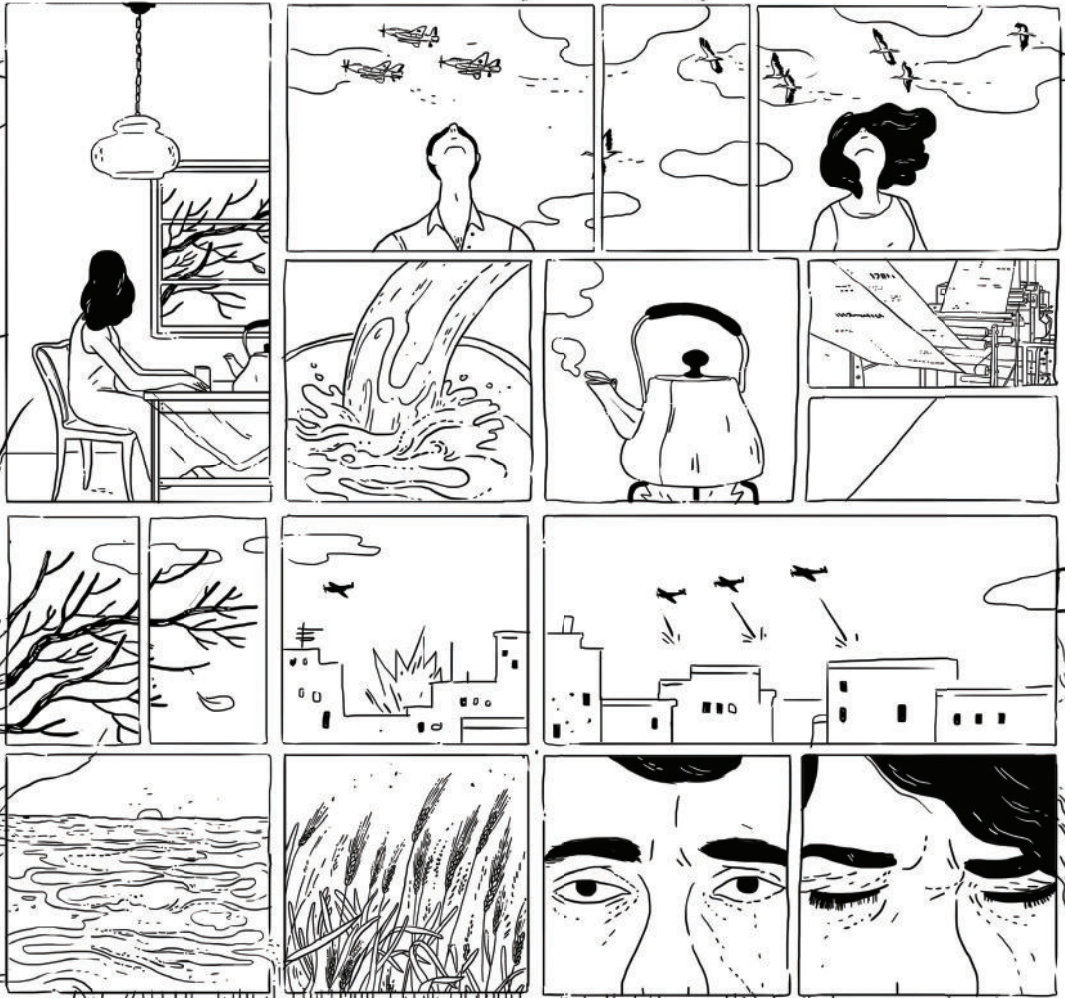

האם תהיה פלישה כל ערבית עם תום המנדט הבריטי?

יום ו', 14.5.1948

בשעות הבוקר הבריטים מפנים את ירושלים, הנציב העליון טס לחיפה, עולה על סירה בנמל - ונפרד מהארץ. במדינות ערב מתכוננים לפלישה, ובישראל שטרם נולדה מקווים שהיא לא תבוא. מי שכבר החליט הוא המשורר נתן אלתרמן, שמפרסם בטורו האקטואלי המחורז בעיתון "דבר" את השיר "לבוקר פלישה"

חלום דורות שהתגשם. טקס הקמת המדינה

יום ו', 14.5.1948

בשעה 4 אחה"צ, בדיוק, משיש דוד בן-גוריון, ראש הממשלה הראשון של ישראל בפטישו ופותח את טקס הקמת המדינה.

הוא קורא את נוסח מגילת העצמאות

חברי מועצת המדינה הזמנית
חותמים על המגילה.

התרגשות עצומה.
הטקס נמשך 32 דקות בלבד.

בן-גוריון מסכמו
ב-6 מילים:

"קמה מדינת ישראל.
תמה הישיבה הזו."

Ben-Gurion's night of vigil,
the early hours of Friday, 14.5.1948 / Yali Ziv

02:00 AM, Ben-Gurion deals with all the various aspects of the establishment of the State and the management of the war. He receives with great sorrow the message of the massacre at Kfar Etzion. A meeting of the Haganah's General Staff takes place in his home. He works on the final version of the Declaration of Independence

**Will there be an all-Arab invasion as soon
as the British Mandate expire?**

Friday, 14.5.1948 / Einat Zarfati

In the morning the British evacuate Jerusalem, the High Commissioner flies to Haifa, board a boat in the port - and leaves the country. The Arab countries are preparing for the invasion, and in Israel, yet to be born, the hope is that the invasion will not occur. The poet Nathan Alterman has already decided, and publishes the poem "The Morning Of The Invasion" in "Davar" newspaper.

**A dream of generations has been realized. The establishment of
the State of Israel ceremony,**

Friday, 14.5.1948 / Hila Noam

At exactly 16:00 in the afternoon, David Ben-Gurion, the first prime minister of the State of Israel, bangs his gavel and opens the ceremony of the establishment of the state. He reads aloud the Declaration of Independence and the members of the Provisional State Council sign the scroll. A tremendous excitement. The ceremony takes only 32 minutes. Ben-Gurion concludes with six words: "The State of Israel has been established. This meeting has ended".

Meeting of the People's Administration

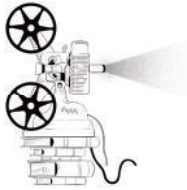
Wednesday, 12.5.1948 / Pierre Kleinhouse

This was a dramatic meeting, in which 10 members of the People's Administration were to decide whether to establish the State of Israel on Friday, or delay the declaration of independence due to American pressure. Ben-Gurion insists and decides: "It's now or never!". Their decision to declare the establishment of the state of Israel is reached.

Briefing with US President Harry S. Truman,

Wednesday, 12.5.1948 / Ovadia Benishu

US President Truman convenes his senior advisers, headed by Foreign Minister George Marshall, in order to decide whether the United States will recognize the State of Israel in the event Israel declares independence. Marshall objects and opposes the president, who he believes is "plotting" to recognize the Jewish state that is about to be born.

Jaffa Surrenders,

Thursday, 13.5.1948 / Sasha Zilberman

A dramatic event in the history of the War of Independence. A delegation of Arabs from Jaffa arrive to the Haganah commander's home in Tel Aviv in order to sign a letter of surrender, after Jaffa leaders realized that nothing would save them from a Jewish occupation. The delegation arrive one day before the establishment of the state.

The hall in Tel Aviv Museum is prepared for the ceremony in which the State of Israel will be declared

Thursday, 13.5.1948 / Alon Braier

On Thursday, the designer Otte Wallisch and his team are instructed to prepare within 24 hours the large hall of the Tel Aviv Museum at Dizengoff House for the ceremony. They replace pictures, prepare a stage, drag chairs from coffee shops, add a big banner and a picture of Herzl and rent a carpet. Wallisch also purchases paper scroll suitable for writing the Declaration of Independence.

The Friday That Changed Destiny

Graphic Diary

“The Friday That Changed Destiny” is Friday, 14.5.1948, the day in which the State of Israel was established. The two days prior to the “Friday That Changed Destiny”, Wednesday and Thursday 12-13 May, were dramatic. The author S. Yizhar described them as “The moment before the state was born”.

These three days, and especially Friday, are described in an unusual manner, through a graphic diary, created by seven artistic illustrators, considered among the best of the younger generation of illustrators in Israel. Using their artistic talent and employing a young and contemporary style, these illustrators take us back to the drama that took place in Ben Gurion's home, the meeting room of the People's Administration, as well as Washington and other places.

On the occasion of Israel's 70th Independence Day, the historical events are revived through the illustrated pages, and express a light and loving glance at the birth room of the state, which will soon have a name and place in the family of nations.

The graphic diary is based on Dr. Mordecai Naor's book, “The Friday That Changed Destiny” (Yehuda Dekel Library, 2014).

Ben-Gurion House, 17 Ben-Gurion Blvd.

Tel Aviv – Yafo 6345417

Tel: 03-5221010 | Fax: 03-5247293

E-Mail: info@bg-house.org

www.bg-house.org

© All Rights Reserved to ben Gurion house

No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage and retrieval system, without the prior written permission of the publisher, except where permitted by law.

Writing & Historical consulting: Dr. Mordecai Naor

Curator & Creative Director: Yuval Saar

Project Manager: Hanni Hermolin

Ben-Gurion House Staff

Graphic Design: Yael Keshales

Illustrations: Pierre Kleinhouse, Ovadia Benishu, Sasha Zilberman,
Alon Braier, Yali Ziv, Einat Zarfati, Hila Noam

The Friday that Changed Destiny

Graphic Diary

Based on Dr. Mordecai Naor's book
"The Friday That Changed Destiny"
